

e-Devlet Uygulamaları-VII

Türkiye'de e-Devlet Uygulamalarının Kısa Tarihi ve Mevzuatı-II

- › e-Devlet Mevzuatı: E-devlet Hizmetlerinin Yürütülmesine ilişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik

e-Devlet Mevzuatı: E-devlet Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik

- › Bu Yönetmelik hükümlerini Ulaştırma ve Altyapı Bakanı yürütür.
- › **Md. 1:** Bu Yönetmeliğin amacı; bilgi toplumu politika, hedef ve stratejileri çerçevesinde, e-Devlet hizmetlerinin kapsamı ve yürütülmesine ilişkin usul ve esasları belirlemek, bu hizmetlere ilişkin eylem planları yapmak, koordinasyon ve izleme faaliyetlerini yürütmektir.
- › **Tanımlar:**
  - c) e-Devlet hizmeti: Hizmet süreçlerinin vatandaş odaklı olarak yeniden yapılandırılmasını da içerecek şekilde, kurumlar arası veri paylaşımı esasına dayalı olarak yürütülmesi için kurumlar tarafından, hızlı, güvenli, etkili, verimli, şeffaf ve hesap verebilir, temel hak ve özgürlüklere riayet edilerek ve mahremiyet gözetilecek şekilde elektronik ortama aktarılan her bir kamu hizmetini,
  - ç) e-Devlet Kapısı: e-Devlet hizmetlerinin son kullanıcıya farklı erişim kanallarından tek noktadan bütünleşik olarak sunulduğu ortak elektronik platformu,
  - d) e-Devlet Kapısı işletmecisi: 24/3/2006 tarihli ve 2006/10316 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ve 10/8/2006 tarihli ve 2006/22 sayılı Başbakanlık Genelgesi ile e-Devlet Kapısının kurulması ve işletilmesiyle yetkilendirilmiş, 4/2/1924 tarihli ve 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanununun Ek 33 üncü maddesi ile kurulan Türksat Uydu Haberleşme Kablo TV ve İşletme Anonim Şirketini,

e-Devlet Mevzuatı: E-devlet Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik

› Tanımlar:

- e) e-Devlet projeleri: Kamu hizmetlerinin bilgi ve iletişim teknolojileri kullanılarak e-Devlet hizmetlerine dönüştürülmesi amacıyla yürütülen projeleri,
- f) Güvenli Elektronik İmza: 15/1/2004 tarihli ve 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 4 üncü maddesinde tanımlanan elektronik imzayı,
- g) KAYSİS: Devlet teşkilatında yer alan kurum ve kuruluşların organizasyon yapıları, yapı içerisindeki birimlerin sundukları hizmetler, süreç entegrasyonları, kullanılan belgeler ve resmi yazışmalar ile bunlara ilişkin yasal dayanaklar gibi kamu yönetimine ilişkin temel verilerin tespit edilerek sadeleştirme ve standartlaştırma çalışmalarının yapıldığı ve elektronik ortamda tanımlandığı, Başbakanlık tarafından yürütülen Elektronik Kamu Bilgi Yönetim Sistemini,
- ğ) Kimlik doğrulama işlemi: e-Devlet hizmetleri kullanımı için kullanıcıların e-Devlet Şifresi, Güvenli Elektronik İmza veya Elektronik TC Kimlik Kartı gibi yollarla kimliklerinin doğrulanmasını,
- h) Kişisel veri: Kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiye ilişkin her türlü bilgiyi,

e-Devlet Mevzuatı: E-devlet Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik

› Tanımlar:

- ı) Kullanıcı: e-Devlet hizmetlerinden yararlanan gerçek veya tüzel kişiyi,
- i) Olgunluk seviyesi yüksek e-Devlet hizmeti: Sağladığı toplam maliyet ve zaman tasarrufu ile bürokratik süreçlerde önemli sadeleşme sağlayan, ileri teknoloji gerektiren işlemlerin sunulabildiği, servis bazlı entegrasyonun kurum içinde tamamen sağlandığı ve kurum dışı entegrasyonu mevcut bulunan e-Devlet hizmetini,
- j) Siber güvenlik: Bilgi ve iletişim teknolojileri vasıtasıyla sağlanan hizmet, işlem ve veri ile bunların sunumunda yer alan sistemlerin gizlilik, bütünlük ve erişilebilirlik açısından güvenliğini,
- k) Veri tabanı: Kamu hizmetlerinin sunulmasına esas teşkil eden kamu kurum ve kuruluşlarına ait verilerin bulunduğu elektronik sistemleri,
- l) Veri yetkilisi: Kamu hizmetlerinin sunulmasına esas teşkil eden veri tabanlarının kurulmasından, yönetilmesinden, verilerin bu veri tabanlarına kaydedilmesinden, güvenliğinden, işlenmesinden ve paylaşılmasından sorumlu olan gerçek veya tüzel kişiyi,

ifade eder.

e-Devlet Mevzuatı: E-devlet Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik

› E-Devlet Hizmetlerinin Sunulması

› İlkeler

› **MADDE 5 – (1)** Bu Yönetmelik kapsamındaki kamu kurum ve kuruluşları e-Devlet projelerinin hayata geçirilmesi ve e-Devlet hizmetlerinin sunumuna ilişkin faaliyetlerini aşağıdaki ilkeler dâhilinde yürütür;

› a) Kullanıcı odaklı ve erişilebilir olması,

› b) Zaman ve maliyet tasarrufu sağlanması,

› c) Siber güvenliğin sağlanması,

› ç) Kesintisiz ve kaliteli hizmet sağlanması,

› d) Bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımının yaygınlaştırılması,

› e) e-Devlet altyapısının oluşturulması, kurumlar arası bilgi paylaşımının ve birlikte çalışabilirliğin sağlanması amacıyla Birlikte Çalışabilirlik Esasları Rehberine riayet edilmesi,

e-Devlet Mevzuatı: E-devlet Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik

› E-Devlet Hizmetlerinin Sunulması

› İlkeler

- › f) Kişisel verilerin korunması ve mahremiyet prensibinin de dikkate alınarak, temel hak ve özgürlüklere riayet edilmesi,
- › g) Bilişim sistemlerinin güvenliğine yönelik ulusal ve uluslararası standartlara uyulması,
- › ğ) Elektronik ortamda kamu kurum ve kuruluşlarının paylaşımına açık olan verilerin ayrıca kişilerden talep edilmemesi, yalnızca sunulan hizmetin gerektirdiği verilerin istenmesi,
- › h) Kullanıcı ihtiyaçlarına uygun olarak, mobil cihazlar da dâhil olmak üzere güncel teknolojinin gerektirdiği mümkün olan bütün elektronik erişim ortamlarından hizmet sunulabilmesinin sağlanması,

e-Devlet Mevzuatı: E-devlet Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik

› E-Devlet Hizmetlerinin Sunulması

› İlkeler

- › ı) Kamu kurum ve kuruluşlarınca oluşturulan ve işlenen elektronik ortamdaki verilerin, kaynakların verimliliğinin sağlanması ve mükerrerliğin önlenmesi ilkeleri çerçevesinde katma değerli hizmetler yaratmak üzere mer'î mevzuattan kaynaklanan istisnalar saklı kalmak kaydıyla paylaşılması,
- › i) Gereksinimlerin karşılanmasında yerli ürün ve hizmet kullanımının teşvik edilmesi,
- › j) Açık standarda dayalı ürün/hizmetlerin tercih edilmesi, mükerrer ve birbiriyle örtüşen yatırımlardan kaçınılması,
- › k) Proje ve uygulamalarda, herhangi bir teknoloji tercihini öne çıkartmayan ve teknolojik bağımlılık yaratmayan çözümlerin benimsenmesi,
- › l) Ödeme gerektiren hizmetlere ilişkin tahsilatların elektronik ortamdan alınabilmesi.

e-Devlet Mevzuatı: E-devlet Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik

- › Bakanlığın görev ve sorumlulukları
- › **MADDE 6 – (1)** e-Devlet hizmetlerinin kapsamı ve yürütülmesinde Bakanlığın görev ve sorumlulukları şunlardır:
  - › a) Bilgi toplumu politika, hedef ve stratejileri çerçevesinde; e-Devlet hizmetlerinin kapsamı ve yürütülmesine ilişkin usul ve esasları belirler.
  - › b) Kamu kurum ve kuruluşları ile yapacağı müşterek çalışmalar neticesinde e-Devlet hizmetlerinin kapsamı ve yürütülmesine ilişkin ilke, politika ve stratejileri oluşturup, e-Devlet Strateji ve Eylem Planını hazırlar.
  - › c) e-Devlet hizmetleri kapsamında koordinasyon ve izleme faaliyetlerini yürütür. Kullanıcı Odaklı e-Devlet Hizmet Sunumu Rehberi, Birlikte Çalışabilirlik Esasları Rehberi, Kamu İnternet Siteleri Rehberi gibi rehber, kılavuz ve referans dokümanların oluşturulması ve/veya güncellenmesine ilişkin çalışmalar yapar.
  - › ç) e-Devlet alanında oluşturulan strateji ve eylem planı ile rehber, kılavuz ve benzeri çalışmalara uyumun sağlanması ve mükerrer yatırımların önlenmesi amacıyla, kamu kurum ve kuruluşlarınca yatırım programına alınması teklif edilen e-Devlet projeleri hakkında görüş verir.

e-Devlet Mevzuatı: E-devlet Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik

- › Bakanlığın görev ve sorumlulukları
- › **MADDE 6 – (1)** e-Devlet hizmetlerinin kapsamı ve yürütülmesinde Bakanlığın görev ve sorumlulukları şunlardır:
  - › d) Bakanlık, mer'î mevzuattan kaynaklanan istisnalar saklı kalmak kaydıyla, kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek veya tüzel kişilerden e-Devlet hizmetleri ile ilgili gerekli gördüğü bilgileri talep eder.
  - › e) Kamu kurum ve kuruluşlarının sunduğu ve/veya sunacağı elektronik ortamdaki hizmetlerin tespit edilmesine yönelik çalışmalar yapar.
  - › f) Kurumlar arası işbirliğini desteklemek ve doğrudan bir kamu kurumu tarafından yerine getirilemeyecek nitelikteki ortak proje ve uygulamaların hayata geçirilmesini kurumlar arası koordinasyonu sağlar.
  - › g) Bakanlık, KAYSİS'te kurum ve kuruluşlar tarafından tanımlanan hizmetler, hizmetler arasındaki bağlantıları gösteren süreç entegrasyonları, süreçlerdeki belgeler, hizmetlerin tamamlanma süreleri, yıllık işlem sayıları ve bunlara ilişkin yasal dayanaklar gibi verileri de kullanarak e-Devlet çalışmalarının yürütülmesinde kurum ve kuruluşlarıyla işbirliği yapar.

e-Devlet Mevzuatı: E-devlet Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik

- › Bakanlığın görev ve sorumlulukları
- › **MADDE 6 – (1)** e-Devlet hizmetlerinin kapsamı ve yürütülmesinde Bakanlığın görev ve sorumlulukları şunlardır:
  - › ğ) Kurumlardan alınacak bilgiler doğrultusunda hangi hizmetlerin elektronik ortamda e-Devlet Kapısı üzerinden sunulması gerektiği ve bunun için hangi faaliyetlerin yürütüleceği hususunda ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapar.
  - › h) Kamu kurum ve kuruluşlarının internet siteleri üzerinden sunduğu ve sunacağı uygulamaların e-Devlet Kapısına entegrasyonu için işbirliği yapar.
  - › ı) e-Devlet hizmetleri kapsamında, ulusal siber güvenliğin ve kişisel verilerin korunması konusunda farkındalık sağlamak ve bilişim sistemlerinde gerekli önlemlerin alınması için kamu kurum ve kuruluşlarıyla işbirliği yapar.
  - › i) e-Dönüşüm ve e-Devlet istatistiklerini hazırlayan uluslararası kuruluşların veri taleplerini değerlendirir.
  - › j) Bakanlık, kamu kurumları, üniversiteler ve sivil toplum kuruluşları ve özel sektör ile işbirliği halinde eğitim programları, ulusal ve uluslararası etkinlikler düzenleyebilir.

e-Devlet Mevzuatı: E-devlet Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik

- › Kamu kurum ve kuruluşlarının görev ve sorumlulukları
- › **MADDE 7 – (1)** e-Devlet hizmetlerinin kapsamı ve yürütülmesinde kamu kurum ve kuruluşlarının görev ve sorumlulukları şunlardır:
  - › a) Kamu kurum ve kuruluşları, yürüttükleri e-Devlet projeleri veya sundukları e-Devlet hizmetleri kapsamında üretmiş oldukları verilerin elektronik ortama taşınmasından, doğruluğundan, güncelliğinden, veri bütünlüğü ve güvenliğinin sağlanmasından ve saklanmasından sorumludur.
  - › b) Kamu kurum ve kuruluşları, ulusal stratejiler ve planlar ile mevcut kurumsal stratejik planlarıyla uyumlu, kurumun e-Devlet hizmetleri sunumu amacıyla yapacakları yatırım, teknoloji tercihleri, kurumsal kapasite, tasarruf planları, fayda-maliyet, iş planı gibi unsurları kapsayacak bilişim stratejilerini hazırlar.
  - › c) Kamu kurum ve kuruluşları, e-Devlet projeleri ile e-Devlet hizmetlerinin planlanması, geliştirilmesi, sunumu, yürütülmesi konularında Bakanlık ile gerekli koordinasyon ve işbirliğini sağlamak amacıyla kurum içi e-dönüşüm yönetim yapısını kurar.
  - › ç) Mer'î mevzuattan kaynaklanan istisnalar saklı kalmak kaydıyla, e-Devlet hizmetlerinin yürütülmesi kapsamında ilgili veriler, kamu kurum ve kuruluşları arasında yapılan protokoller çerçevesinde elektronik ortamda paylaşılır ve ilgili kullanıcılara sunulur.

e-Devlet Mevzuatı: E-devlet Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik

- › Kamu kurum ve kuruluşlarının görev ve sorumlulukları
- › **MADDE 7 – (1)** e-Devlet hizmetlerinin kapsamı ve yürütülmesinde kamu kurum ve kuruluşlarının görev ve sorumlulukları şunlardır:
  - › d) Kamu kurum ve kuruluşları, e-Devlet hizmetlerini kullanım kolaylığı ve kullanıcı memnuniyetini sağlayacak şekilde; ulusal ve uluslararası standartlara uygun olarak, işlevsel, güvenli, talebe cevap verebilir ve kesintisiz şekilde sunar.
  - › e) Kamu kurum ve kuruluşları e-Devlet hizmetlerinin izlenip ölçülmesi amacıyla kullanıcılardan gelecek talep, öneri ve şikâyetlerin değerlendirilmesine yönelik mekanizmalar oluşturur.
  - › f) Kamu kurum ve kuruluşları, resmi internet sayfaları üzerinden sundukları e-Devlet hizmetlerinde vatandaşların memnuniyet dereceleri ve nedenlerinin izlenmesi amacıyla KAYSİS'te yer alan Kamu Memnuniyet Anketi uygulamasını Başbakanlık tarafından sunulacak servisleri kullanarak kendi uygulamalarına entegre eder.
  - › g) Kamu kurum ve kuruluşları kendilerine ait bilgi sistemleri üzerinde siber güvenlik önlemlerini alır, kullanıma ilişkin erişim kayıtlarını tutar ve bu bilgilerin doğruluğunu, bütünlüğünü ve gizliliğini sağlar.
  - › ğ) e-Devlet Kapısı üzerinden verilecek her bir hizmette, gerekli olan veri ya da uygulama entegrasyonu için, veri veya uygulama sahibi kurumlar, e-Devlet Kapısı işletmecisi ile Bakanlık adına bir veri paylaşım protokolü imzalar.

e-Devlet Mevzuatı: E-devlet Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik

- › Kamu kurum ve kuruluşlarının görev ve sorumlulukları
- › **MADDE 7 – (1)** e-Devlet hizmetlerinin kapsamı ve yürütülmesinde kamu kurum ve kuruluşlarının görev ve sorumlulukları şunlardır:
  - › h) Kamu kurum ve kuruluşları e-Devlet uygulamalarının internet üzerinden sunumunda yetkisiz erişimi engelleyecek önlemleri alır.
  - › ı) Kamu kurum ve kuruluşları, e-Devlet hizmetlerinin sunumunda mobil teknolojilerden ve sosyal medya imkânlarından etkin biçimde yararlanır.
  - › i) Kamu kurum ve kuruluşları sundukları ve/veya sunacakları hizmetler içerisinde geniş kitlelere hitap eden ve olgunluk seviyesi yüksek olan e-Devlet hizmetlerini yalnızca e-Devlet Kapısı üzerinden sunulacak şekilde projelendirip takvime bağlar ve projenin tamamlanmasına müteakip e-Devlet Kapısına entegrasyonunu sağlamak için gerekli çalışmaları başlatır.

e-Devlet Mevzuatı: E-devlet Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik

- › Kamu kurum ve kuruluşlarının görev ve sorumlulukları
- › **MADDE 7 – (1)** e-Devlet hizmetlerinin kapsamı ve yürütülmesinde kamu kurum ve kuruluşlarının görev ve sorumlulukları şunlardır:
  - › j) Kamu kurum ve kuruluşları KAYSIS'te yer alan Kamu Bilişim Sistemleri Envanterinde bilgi sistemlerine ilişkin envanter kayıtlarını oluşturur ve sürekli güncel tutar.
  - › k) Kamu kurum ve kuruluşları geliştirecekleri e-Devlet projelerinde e-Devlet Kapısı işletmecisi tarafından hazırlanacak Web Servis Standartları Kılavuzunun son sürümünü esas alır.
  - › l) Kamu kurum ve kuruluşları sundukları hizmetler veya diğer işlemleri kapsamında gerçek veya tüzel kişileri doğrudan etkileyebilecek durumlar için e-Devlet Kapısı üzerinden resmi tebligat kabul edilmeyecek bildirimlerin yapılmasını sağlayacak alt yapının geliştirilmesine yönelik hazırlık çalışmalarını yapar.
  - › m) Kamu kurum ve kuruluşları herhangi bir felaket anında sistemlerin kesintiye uğramaması için gerekli tedbirleri alır.
  - › n) Kamu kurum ve kuruluşları, e-Devlet Kapısı üzerinden kredi kartı, banka kartı, havale, EFT, mobil ödeme gibi yöntemlerle de alacaklarının tahsilatını yapabilecekleri alt yapıyı kurar.

Kaynakça

- 2016-2019 Ulusal e-Devlet Stratejisi ve Eylem Planı (2016).
- E-devlet Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik (2016).